

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
Διπλωματικό Γραφείο
Υφυπουργού κ. Κ. Βλάση

ΑΔΙΑΒΑΘΜΗΤΟ - ΚΑΝΟΝΙΚΟ
Αθήνα, 22 Μαρτίου 2021
Α.Π.Φ.

ΠΡΟΣ: - Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

Ε.Δ.: - Διπλωματικό Γραφείο κ. Πρωθυπουργού
- Διπλωματικό Γραφείο κ. Υπουργού
- Διπλωματικό Γραφείο κ. Αναπληρωτή Υπουργού
- Διπλωματικό Γραφείο Υφυπουργού κ. Φραγκογιάννη
- Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
- Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα ΔΔΑΕ
- Γραφείο κ.κ. Ε' και ΣΤ-Α' Γενικών Διευθυντών
- Ε3, ΣΤ1, ΣΤ2 Διευθύνσεις
- Γενική Επιθεώρηση
- Υπηρεσία Ενημέρωσης και Δημόσιας Διπλωματίας

ΚΟΙΝ.: - Βουλευτής κυρία Αγγελική Αδαμοπούλου

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμόν 4564 Κοινοβουλευτική Ερώτηση

Το Υπουργείο Εξωτερικών, στο πλαίσιο της αποστολής και των αρμοδιοτήτων του, όπως αυτές απορρέουν από τον Οργανισμό του Υπουργείου Εξωτερικών (Ν. 4781/2021), άρθρο 3 παράγραφος η' και άρθρο 4 παράγραφοι θ', κ' και κη', λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα με σκοπό την προάσπιση και προώθηση των δικαιωμάτων των Ελλήνων πολιτών οι οποίοι βρίσκονται εκτός Επικράτειας, και αναλαμβάνει τις κατάλληλες πρωτοβουλίες για την διατήρηση και περαιτέρω ενίσχυση των δεσμών των Ελλήνων της Διασποράς με την Ελλάδα, ενώ μεριμνά για την εύρυθμη λειτουργία των Αρχών της Εξωτερικής Υπηρεσίας, δηλαδή τις Πρεσβευτικές και Προξενικές Αρχές.

Πιο συγκεκριμένα, και ως προς τα ζητήματα τα οποία τίγονται στην εν θέματι Κοινοβουλευτική Ερώτηση, επισημαίνονται τα εξής:

Α. Οι Προξενικές Αρχές μας καταβάλλουν συνεχείς προσπάθειες για την εξυπηρέτηση των ομογενών μας στο εξωτερικό καθώς και για την διευθέτηση των προξενικών υποθέσεων τους, τούτο δε παρά τις επικρατούσες δυσμενείς συνθήκες λόγω της πανδημίας COVID-19. Στο πλαίσιο αυτό, προωθείται, σταδιακά, η ψηφιοποίηση και αναβάθμιση των παρεχομένων προξενικών υπηρεσιών, ενώ ήδη λειτουργεί πιλοτικά σε συνεργασία με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η νέα Υπηρεσία «MyConsulLive», που παρέχει την δυνατότητα εξ αποστάσεως εξυπηρέτησης των πολιτών από προξενικό υπάλληλο, μέσω βιντεοκλήσης. Η υπηρεσία εφαρμόζεται ήδη στις Πρεσβείες Βρυξελλών, Λονδίνου, Ουάσιγκτων, Παρισίων, Στοκχόλμης και στα Γενικά Προξενεία Αδελαΐδας, Αμβούργου, Βοστώνης, Κωνσταντινούπολης, Μελβούρνης, Μονάχου, Μόντρεαλ, Νέας Υόρκης, Ντύσσελντορφ, Σικάγου, Στουτγάρδης, Σύδνεϋ, Τάμπας, Τορόντο, Φρανκφούρτης και στο Προξενείο Πέρθης. Σταδιακά προγραμματίζεται η επέκτασή της στο σύνολο των Αρχών της Εξωτερικής Υπηρεσίας. Το MyConsulLive.gov.gr αποτελεί ένα από τα εργαλεία που διευκολύνουν την ψηφιοποίηση, την απλοποίηση και επιτάχυνση των διαδικασιών που αφορούν στις συναλλαγές των Ελλήνων του εξωτερικού με τις Προξενικές Αρχές. Στο ίδιο πλαίσιο, λειτουργεί πιλοτικά και ο Ψηφιακός Βοηθός Εικονικής Υποβοήθησης με χρήση τεχνητής νοημοσύνης (Chatbot) στο Προξενικό Γραφείο της Πρεσβείας Λονδίνου και στο Γενικό Προξενείο Νέας Υόρκης, με προοπτική σταδιακής επέκτασης στο σύνολο των Προξενικών Αρχών.

Ως προς τα στρατολογικά ζητήματα, το καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας προωθεί, όποτε κρίνεται απαραίτητο, μέσω του Υπουργείου Εξωτερικών, σχετικές Εγκυκλίους στις Προξενικές Αρχές, οι οποίες πράττουν κάθε δυνατό ώστε να επιλύσουν το ταχύτερο τα στρατολογικά θέματα που αφορούν στους ενδιαφερομένους.

Όσον αφορά στα πληρεξούσια, τα οποία συντάσσονται από τους συμβολαιογραφούντες Έλληνες Προξένους, το Υπουργείο Εξωτερικών μεριμνά για την επικαιροποίηση και αποστολή των καταλλήλων οδηγιών προς τις Προξενικές Αρχές, με στόχο την καλύτερη και ταχύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των ομογενών. Τέλος, το ειδικότερο ζήτημα της σύνταξης πληρεξουσίων για αποποίηση κληρονομιάς, όπως άλλωστε και αυτό των γονικών παροχών, άπτεται της φοροδοτικής ικανότητας των αμέσως ενδιαφερομένων και ως εκ τούτου εκφεύγει των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου.

Β. Οι Αρχές της Εξωτερικής Υπηρεσίας, ειδικότερα υπό τις τρέχουσες συνθήκες της πανδημίας, εξυπηρετούν επί το πλείστον και πλην εκτάκτων περιστατικών, το κοινό στη βάση προκαθορισμένων ραντεβού. Με στόχο την καλύτερη οργάνωση και προτεραιοποίηση της προξενικής εργασίας, αλλά κυρίως την αποσυμφόρηση του τηλεφωνικού κέντρου τους, πολλές Προξενικές Αρχές, και ιδιαίτερα αυτές που λειτουργούν σε περιοχές με έντονο ομογενειακό στοιχείο, έχουν ήδη καθιερώσει την χρήση συστημάτων ηλεκτρονικής κράτησης θέσεων (ραντεβού), τα οποία λειτουργούν αποκλειστικά υπό την εποπτεία των προϊσταμένων των Αρχών και σύμφωνα με την αρχή εξυπηρέτησης πολιτών first in - first served, η οποία αποτελεί διεθνώς βέλτιστη πρακτική.

Β. Ως προς την χρήση τερματικών αυτόματης πληρωμής – POS από τις Προξενικές Αρχές, το Υπουργείο Εξωτερικών βρίσκεται ήδη σε συνεννόηση με το Υπουργείο Οικονομικών για την έκδοση Κοινής Υπουργικής Απόφασης, προκειμένου να θεσμοθετηθεί η χρήση χρεωστικών καρτών για την καταβολή του αντιτίμου των προξενικών υπηρεσιών.

Γ. Αναφορικά με το ζήτημα κατάργησης του χειρόγραφου συστήματος προξενικής οικονομικής διαχείρισης, την αντικατάσταση του ενσήμου ως αποδεικτικού πληρωμής των προξενικών τελών με έκδοση ηλεκτρονικής απόδειξης, και την διασύνδεση όλων των Αρχών της Εξωτερικής Υπηρεσίας με την Γενική Επιθεώρηση μέσω on-line συστήματος, επισημαίνεται ότι, με Υπουργική Απόφαση (Αρ. Πρωτ. Π48-54314/18.10.2019), συγκροτήθηκε η Ομάδα Διοίκησης του Έργου: «Εκσυγχρονισμός της οικονομικής διαχείρισης Αρχών Εξωτερικής Υπηρεσίας ΥΠΕΞ μέσω απλοποίησης διαδικασιών και ανάπτυξης Πληροφοριακού Συστήματος» (Ο.Δ.Ε.). Η Ο.Δ.Ε. προέβη στην κατάρτιση του Τεχνικού Δελτίου για την προκήρυξη ανοικτού ηλεκτρονικού διεθνούς διαγωνισμού για την ανάθεση της σύμβασης παροχής υπηρεσιών. Το νέο σύστημα θα προβλέπει την διαχείριση των οικονομικών - λογιστικών εργασιών με ηλεκτρονικά μέσα, μέσω διεπαφής με το μηχανογραφικό σύστημα των αρμόδιων οικονομικών διευθύνσεων του Υπουργείου. Επίσης, προβλέπει την αντικατάσταση της τήρησης των χειρόγραφων λογιστικών βιβλίων, από ηλεκτρονικά πλέον λογιστικά βιβλία, την ηλεκτρονική κατάρτιση ισοζυγίων, την ηλεκτρονική υποβολή των λογαριασμών, και την ηλεκτρονική διεξαγωγή των δαπανών σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, δηλαδή από την υποβολή αιτήματος και την έγκριση ως την εκκαθάριση και πληρωμή μιας δαπάνης. Τέλος, το νέο σύστημα προβλέπεται να διασυνδέεται με άλλες ηλεκτρονικές εφαρμογές, όπως το πρόγραμμα έκδοσης θεωρήσεων εισόδου (VIS).

Το ως άνω έργο στοχεύει στην αυτοματοποίηση και τον έλεγχο της οικονομικής διαχείρισης των Αρχών Εξωτερικής Υπηρεσίας. Παράλληλα, διασφαλίζει τη διαφάνεια στη διαχείριση με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, συμβάλλει στην ορθολογική διαχείριση του δημόσιου χρήματος και καθορίζει ένα σωστό και ενιαίο τρόπο κατάρτισης και υποβολής των προξενικών λογαριασμών. Η προωθούμενη δράση αντικαθιστά το ένσημο ως αποδεικτικό πληρωμής με έκδοση ηλεκτρονικής απόδειξης για όλες τις προξενικές πράξεις. Η δράση επιτυγχάνει τη μείωση της γραφειοκρατίας, την τυποποίηση των διαδικασιών, την ελαχιστοποίηση πρόκλησης λαθών, την απλούστευση και επιτάχυνση του έργου των ελεγκτικών δημοσιονομικών οργάνων, τη διασφάλιση αξιοπιστων και ενημερωμένων δεδομένων, την ανταλλαγή δεδομένων με το VIS για την παρακολούθηση των εσόδων από αιτήσεις θεωρήσεων εισόδου, την παροχή σχετικών εργαλείων, αναφορών και στατιστικών στοιχείων σχετικά με την λειτουργία και τον όγκο συναλλαγών των εποπτευόμενων Αρχών για την υποβοήθηση λήψης αποφάσεων, τη διευκόλυνση της ανταλλαγής δεδομένων με άλλους φορείς του Δημοσίου αλλά και με συγγενή συστήματα του Υπουργείου Εξωτερικών, την αποφυγή παραλείψεων, και γενικότερα φαινομένων αγνοίας, αμέλειας ή δόλου, εκ μέρους των αρμοδίων υπαλλήλων, και, τέλος, την ομοιομορφία και τον ενιαίο τρόπο

υποβολής των απαραίτητων δικαιολογητικών προς διευκόλυνση των ελεγκτικών οργάνων από ανακριβή έγγραφα υποβολής λογαριασμών. Ως προς το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου, αναμένεται η προκήρυξη του διαγωνισμού, προκειμένου, στην συνέχεια, ο ανάδοχος, σε συνεργασία με στελέχη του Υπουργείου, να προβεί στην υλοποίηση.

Δ. Όσον αφορά στην οικονομική διαχείριση των Αρχών της Εξωτερικής Υπηρεσίας, οι σχετικές διατάξεις των άρθρων 440 και 441 του Ν.4781/2021 ορίζουν ότι οι Προϊστάμενοι των Διπλωματικών και Προξενικών Αρχών είναι υπόλογοι κατά τις διατάξεις του δημόσιου λογιστικού για τη διαχείριση της πάγιας προκαταβολής των Διπλωματικών Αρχών και την διαχείριση των προξενικών εισπράξεων αντιστοίχως. Επιτρέπεται όμως, σαφώς, για λόγους υπηρεσιακής ανάγκης, η ανάθεση της διαχείρισης σε άλλον υπάλληλο της Αρχής, εφόσον έχει την ιδιότητα μόνιμου δημοσίου υπαλλήλου, και αυτή είναι η συνήθης πρακτική, καθώς είναι εύλογο ότι οι Προϊστάμενοι των Αρχών της Εξωτερικής Υπηρεσίας επιτελούν ποικίλα και σημαντικά καθήκοντα που άπτονται της εκπροσώπησης της χώρας στο εξωτερικό. Στα, δε, άρθρα που περιγράφουν τα καθήκοντα των υπαλλήλων των κλάδων του Υπουργείου Εξωτερικών, υπάρχει ρητή αναφορά της δυνατότητας ανάθεσης σε αυτούς καθηκόντων οικονομικής διαχείρισης των Αρχών στις οποίες υπηρετούν. Η δυνατότητα της ανάθεσης των καθηκόντων οικονομικής διαχείρισης δεν μπορεί να έχει ως συνέπεια την απαλλαγή των Προϊσταμένων των Αρχών από την άσκηση της δέουσας εποπτείας και ελέγχου επί των πράξεων διαχείρισης των υφισταμένων υπαλλήλων τους και για το λόγο αυτό οι ίδιοι παραμένουν υπόλογοι, σύμφωνα με τις διατάξεις του δημόσιου λογιστικού, προκειμένου να εξασφαλίζεται η χρηστή διαχείριση. Περαιτέρω σημειώνεται ότι προς την κατεύθυνση της διασφάλισης της ορθής λειτουργίας των Αρχών της Εξωτερικής Υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής διαχείρισης αυτών, συμβάλει με ουσιαστικό τρόπο η Γενική Επιθεώρηση του Υπουργείου Εξωτερικών, τόσο προληπτικά, με τις κατευθυντήριες οδηγίες που παρέχει για τη σωστή τήρηση των οικονομικών των αρχών (Οδηγός Προξενικών Εργασιών, εγκυκλίους, υποδείγματα κλπ), αλλά και με τη διενέργεια τακτικών και έκτακτων επιθεωρήσεων προς έλεγχο των επιτόπιων συνθηκών σε κάθε Αρχή.

Ε. Ως προς τα ζητήματα επικοινωνίας και πληροφοριών, επισημαίνεται ότι στο Υπουργείο Εξωτερικών η διαδικασία της ψηφιοποίησης των ρών εργασίας στην Κεντρική Υπηρεσία (ΚΥ) και της ολοκλήρωσης σε ενιαίο σύστημα της διακίνησης εγγράφων μεταξύ ΚΥ και Αρχών Εξωτερικής Υπηρεσίας (Αρχές ΕΥ), σχεδιάστηκε στο δεύτερο μισό της δεκαετίας του 1990. Από το 1998 έχει ξεκινήσει η επιχειρησιακή λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος "ΣΗΔΕ", το οποίο διαχειρίζεται και διακινεί τόσο διαβαθμισμένη όσο και αδιαβάθμητη πληροφορία. Σήμερα βρίσκεται σε στάδιο σχεδιασμού και δοκιμών σε πιλοτική υλοποίηση η 3η γενιά του, στην οποία προβλέπεται να υπάρξει διαχωρισμός σε δύο συστήματα. Το πρώτο θα διακινεί τη διαβαθμισμένη πληροφορία και το δεύτερο την αδιαβάθμητη. Η εξέλιξη της 3ης γενιάς προκλήθηκε από την αντίστοιχη μετεξέλιξη των ευρωπαϊκών συστημάτων, καθώς και την ανάγκη ενσωμάτωσης επικοινωνίας με e-mail ή άλλη IP τεχνολογία.

Σύμφωνα με το σχεδιασμό του Υπουργείου, το ΣΗΔΕ θα επεκταθεί στο σύνολο των αρχών της ΕΥ, με ρυθμό ανάλογο με το επίπεδο χρηματοδότησης που θα εξασφαλιστεί. Επί του παρόντος, η πρόβλεψη είναι στο πέρας της επόμενης διετίας, μέσω της ανανέωσης της σύμβασης παροχής υπηρεσιών υποστήριξης, να έχουν ενταχθεί στο ΣΗΔΕ 70 Αρχές ΕΥ, συνολικά.

Επιπλέον, έχει ήδη δημοσιευτεί η πρόσκληση για υποβολή προσφορών σε ανοιχτό δημόσιο διαγωνισμό για τον “Εκσυγχρονισμός λειτουργίας της Κεντρικής Υπηρεσίας και των Αρχών Εξωτερικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών μέσω βελτίωσης - επέκτασης των υποδομών του Συστήματος Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Εγγράφων (ΣΗΔΕ) του ΥΠΕΞ” ύψους περίπου 2,8 εκατομμυρίων Ευρώ, ο οποίος εφόσον ολοκληρωθεί ομαλά και σύμφωνα με το σχεδιασμό θα οδηγήσει σε αναβάθμιση των υποδομών ΚΥ και ΕΥ καθώς και επέκταση του ΣΗΔΕ στο σύνολο των Αρχών Εξωτερικής και Περιφερειακής Υπηρεσίας.

ΣΤ. Σχετικά με την σύσταση θέσης Μηχανικού Επικοινωνιών, σημειώνεται ότι στις Προξενικές Αρχές στις οποίες υφίσταται ανάγκη στελέχωσης με υπάλληλο του κλάδου Επικοινωνιών και Πληροφορικής, έχει ήδη προβλεφθεί οργανική θέση και υπάλληλοι του ανωτέρω κλάδου υπηρετούν σε συγκεκριμένα Γενικά Προξενία.

Ζ. Μία από τις βασικές προτεραιότητες προς υλοποίηση μετά την ψήφιση του νέου Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών είναι η επεξεργασία και κατάρτιση νέου οργανογράμματος των αρχών της Εξωτερικής Υπηρεσίας, σε αντικατάσταση του Π.Δ. 194/1998. Στο πλαίσιο αυτό θα ληφθεί η κατάλληλη μέριμνα για την καλύτερη δυνατή λειτουργία των Αρχών στη βάση του υπάρχοντος ανθρώπινου δυναμικού, σε συνδυασμό με τις υπηρεσιακές ανάγκες. Περαιτέρω, το ανθρώπινο δυναμικό του Υπουργείου αναμένεται να ενισχυθεί σημαντικά το προσεχές διάστημα τόσο με την ένταξη στους υφιστάμενους κλάδους προσωπικού υπαλλήλων που μεταφέρθηκαν στο Υπουργείο Εξωτερικών με το Π.Δ. 81/2019 όσο και με προσλήψεις μέσω ΑΣΕΠ, διαδικασία που έχει δρομολογηθεί και επίκειται η έκδοση της σχετικής προκήρυξης. Η εξέλιξη αυτή θα συμβάλει ουσιαστικά στην στελέχωση των Αρχών της Εξωτερικής Υπηρεσίας, δεδομένου ότι δεν υπάρχει έλλειψη οργανικών θέσεων, αλλά ανθρώπινου δυναμικού. Αναφορικά με τους συμβασιούχους ορισμένου χρόνου (Σ.Ο.Χ.), θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η φύση των καθηκόντων των μονίμων υπαλλήλων που τοποθετούνται στις αρχές εξωτερικού (ενδεικτικά: καθήκοντα οικονομικής διαχείρισης, σύνταξη ληξιαρχικών - συμβολαιογραφικών πράξεων - έκδοση βεβαιώσεων και πιστοποιητικών στις προξενικές αρχές) και η ανάγκη, βάσει του Εθνικού Κανονισμού Ασφαλείας, να διαθέτουν εξουσιοδότηση διαχείρισης διαβαθμισμένου υλικού, συνεπάγεται ότι οι υπάλληλοι Σ.Ο.Χ, οι οποίοι προσλαμβάνονται επιτοπίως και είναι μόνιμοι κάτοικοι της χώρας όπου εδρεύει η Αρχή, μπορούν να επιτελούν μόνο βοηθητικό ρόλο και όχι να υποκαταστήσουν τους μόνιμους υπαλλήλους.

Η. Ως προς τις κτηριακές εγκαταστάσεις και την κατάσταση των υποδομών, παρά τις περιορισμένες πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εξωτερικών και τις επιπλέον περικοπές που έχουν υποστεί οι σχετικοί κωδικοί δαπανών, καταβάλλεται κάθε

δυνατή προσπάθεια, σε συνέχεια και των σχετικών εισηγήσεων των Επικεφαλής των Αρχών μας στην Εξωτερική Υπηρεσία, τόσο για τη συντήρηση, όσο και για τον καλλωπισμό των κτηριακών εγκαταστάσεων, οι οποίες στεγάζουν τις Διπλωματικές και Προξενικές μας Αρχές. Επισημαίνεται ότι σημαντικός αριθμός Αρχών μας στεγάζονται σε ακίνητα ιδιοκτησίας Ελληνικού Δημοσίου, τη συντήρηση των οποίων έχει αναλάβει αποκλειστικά το Υπουργείο Εξωτερικών. Σε ό,τι αφορά την αγορά ακινήτων, η εν λόγω δυνατότητα εξετάζεται κατά περίπτωση, εφόσον προκύψει, όπως έχει συμβεί και στο παρελθόν, ωστόσο είναι απόφαση που δεν άπτεται των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εξωτερικών, το οποίο μόνο εισηγείται σχετικά.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΛΑΣΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ Γ'